

statement-מימרא- challenge-קושיא- question-שאלה- answer-תירוץ- proof-ראיה-	disputants-חולקים- central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת- story-מעשה-
key-מקרא:	

ראש השנה-ארבעה ראשי שנים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
ואימא: ראש השנה אייר												ג.
לא סלקא דעתך, דכתיב (שמות מ) ויהי בחדש הראשון בשנה השנית באחד לחדש הוקם המשכן, וכתיב (במדבר י) ויהי בשנה השנית בחדש השני נעלה הענן מעל משכן העדת. מדקאי בניסן וקרי לה שנה שנית, וקאי באייר וקרי לה שנה שנית - מכלל דראש השנה לאו אייר הוא.												ג.
ואימא ראש השנה סיון												ג.
לא סלקא דעתך, דכתיב (שמות יט) בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים, ואם איתא - בחדש השלישי בשנה השנית לצאת וגו', מיבעי ליה.												ג.
ואימא תמוז, ואימא אב, ואימא אדר												ג.
מהכא (דברי הימים ב ג) ויחל לבנות בחדש השני בשני בשנת ארבע למלכותו. מאי שני - לאו שני לירח שמונין בו למלכותו?	אלא אמר רבי אלעזר:											ג.
ואימא שני בחדש	מתקיף לה רבינא:											ג.
אם כן שני בחדש בהדיה הוה כתיב ביה.												ג.
ואימא בשני בשבת												ג.
חדא: דלא אשכחן שני בשבת דכתיב. ועוד: מקיש שני בתרא לשני קמא, מה שני קמא - חדש, אף שני בתרא - חדש.												ג.
מנין שאין מונין להם למלכים אלא מניסן - שנאמר (מלכים א ו) ויהי בשמונים שנה וארבע מאות שנה לצאת בני ישראל מארץ מצרים וגו', וכתיב (במדבר לג) ויעל אהרן הכהן אל הר ההר על פי ה' וגו', וכתיב (דברים א) ויהי בארבעים שנה בעשתי עשר חדש, וכתיב (דברים א) אחרי הכתו את סיחון וגו', ואומר וישמע הכנעני וגו', ואומר ויראו כל העדה כי גוע אהרן וגו', ואומר ויהי בחדש הראשון בשנה השנית וגו', ואומר ויהי בשנה השנית בחדש השני וגו', ואומר בחדש השלישי לצאת בני ישראל וגו', ואומר ויחל לבנות וגו'.	תניא כוותיה דרבי יוחנן:											ג.
לא שנו אלא למלכי ישראל, אבל למלכי אומות העולם - מתשרי מנין. שנאמר (נחמיה א) דברי נחמיה בן חכליה ויהי בחדש כסלו שנת עשרים וגו', וכתיב (נחמיה ב) ויהי בחדש ניסן שנת עשרים לארתחשסתא וגו'. מדקאי בכסליו וקרי ליה שנית עשרים, וקאי בניסן וקרי ליה שנת עשרים - מכלל דראש השנה לאו ניסן הוא.	רב חסדא:											ג.
בשלמא היאך - מפרש דלארתחשסתא, אלא האי - ממאי דלארתחשסתא? דילמא למנינא אחרינא הוא?												ג.
שנת עשרים שנת עשרים לגזירה שוה, מה התם לארתחשסתא - אף הכא לארתחשסתא.	רב פפא:											ג.
וממאי דמעשה דכסליו קדים, דילמא מעשה דניסן קדים?												ג.
לא סלקא דעתך:												ג.
דברים שאמר חנני לנחמיה בכסליו, אמרן נחמיה למלך בניסן. דברים שאמר חנני לנחמיה בכסליו שנאמר (נחמיה א) דברי נחמיה בן חכליה ויהי בחדש כסלו שנת עשרים ואני הייתי בשושן הבירה. ויבא חנני אחד מאחי הוא ואנשים מיהודה ואשאלם על היהודים הפליטה אשר נשאר מן השבי ועל ירושלים. ויאמרו לי הנשואים אשר נשאר מן השבי שם במדינה ברעה גדולה ובחרפה וחומות ירושלים מפרצת ושעריה נצתו באש, אמרן נחמיה למלך בניסן, שנאמר (נחמיה ב) ויהי בחדש ניסן שנת עשרים לארתחשסתא המלך יין לפניו ואשא את היין ואתנה למלך ולא הייתי רע לפניו, ויאמר לי המלך מדוע פניך רעים ואתה אינך חולה אין זה כי אם רע לב ואירא הרבה מאד. ואמר למלך המלך לעולם יחיה מדוע לא ירעו פני אשר העיר בית קברות אבתי חרבה ושעריה אכלו באש. ויאמר לי המלך על מה זה אתה מבקש ואתפלל אל אלהי השמים. ואמר למלך אם על המלך טוב ואם ייטב עבדך לפניך אשר תשלחני אל יהודה [אל] עיר קברות אבתי ואבננה. ויאמר לי המלך והשגל יושבת אצלו עד מתי יהיה מהלכך ומתי תשוב וייטב לפני המלך וישלחני ואתנה לו זמן.	דתניא:											ג.
(חגי א) ביום עשרים וארבעה לחדש בששי בשנת שנים לדריוש, וכתיב (חגי ב) בשביעי (בשנת שנים) בעשרים ואחד לחדש, ואם איתא - בשביעי בשנת שלש מיבעי ליה	מתיב רב יוסף:											ג.
כורש מלך כשר היה, לפיכך מנו לו כמלכי ישראל.	רבי אבהו:											ג.
חדא - דאם כן קשו קראי אהדדי, דכתיב (עזרא ו) ושיצא ביתא דנא עד יום תלתא לירח אדר די היא שנת שית למלכות דריוש מלכא	מתקיף לה רב יוסף:											ג.

disputants- חולקים central point for summary and review- נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment- מובאה של פסקה קודמת story- מעשה key- מקרא:	statement- מימרא challenge- קושיא question- שאלה answer- תירוץ proof- ראיה
---	---

ראש השנה-ארבעה ראשי שנים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא	ותניא:											
באותו זמן לשנה הבאה עלה עזרא מבבל וגלותו עמו, וכתוב (עזרא ז) ויבא ירושלים בחדש החמישי היא שנת השביעית למלך, ואם איתא - שנת השמינית מיבעי ליה												
ועוד: מי דמי? התם - כורש, הכא - דריוש												
הוא כורש, הוא דריוש, הוא ארתחשטא. כורש - שמלך כשר היה, ארתחשטא - על שם מלכותו, ומה שמו - דריוש שמו.	תנא:											
מכל מקום קשיא												
לא קשיא כאן - קודם שהחמיץ, כאן - לאחר שהחמיץ.	רבי יצחק:											
ומי החמיץ? והכתיב (עזרא ו) ומה חשחן ובני תורין ואמרין לעלון לאלה שמיא חננין מלח חמר ומשח כמאמר כהניא די בירושלם להוא מתיבה להם יום ביום די לא שלו.	מתקיף לה רב כהנא:											
רבי, מטונן די להון מהקרביין ניהוחין לאלה שמיא ומצלין לחיי מלכא ובנוהי.	אמר לו רבי יצחק:											
ומאן דעבד הכי לאו מעליותא היא?												
האומר סלע זו לצדקה בשביל שיחיו בני, ובשביל שאזכה בה לחיי העולם הבא - הרי זה צדיק גמור	והתניא:											
לא קשיא כאן - בישראל, כאן - בנכרים.												
ואיבעית אימא: מנלן דאחמיץ - דכתיב (עזרא ו) נדבכין די אבן גלל תלתא ונדבך די אע חדת ונפקתא מן בית מלכא תתיבה, למה ליה דעבד הכי? סבר: אי מרדו בי יהודאי איקלייה בנורא.												
אטו שלמה לא עבד הכי? והכתיב (מלכים א ו) שלשה טורי גזית וטור כרתת ארזים												
שלמה עבד מלמעלה, ואיהו עבד מלמטה. שלמה שקעיה בבנינא, איהו לא שקעיה בבנינא. שלמה סדייה בסידא, איהו לא סדייה בסידא.												
מנלן דאחמיץ - מהכא (נחמיה ב) ויאמר לי המלך והשגל יושבת אצלו.	רב יוסף ואיתימא רבי יצחק:											
מאי שגל?												
כלבתא.	רבה בר לימא משמיה דרב:											
אלא מעתה, הא דכתיב (דניאל ה) ועל מרא שמיא התרוממת ולמאניא די ביתיה היתיו קדמך ואנת ורברבנך שגלתך ולחנתך חמרא שתין בהון.												
ואי שגל כלבתא בת משתיא חמרא היא?												
הא לא קשיא, דמלפא לה ושתיא.												
אלא מעתה דכתיב (תהלים מה) בנות מלכים ביקרותיך נצבה שגל לימינך בכתם אופיר. ואי שגל כלבתא היא - מאי קא מבשר להו נביא לישראל?												
הכי קאמר: בשכר שהביבה תורה לישראל כשגל לעובדי כוכבים - זכיתם לכתם אופיר.												
ואיבעית אימא: לעולם שגל מלכתא היא, ורבה בר לימא גמרא גמיר לה. ואמאי קרי לה שגל - שהיתה חביבה עליו כשגל. אי נמי: שהושיבה במקום שגל.												
איבעית אימא: מנלן דאחמיץ - מהכא (עזרא ז) עד כסף ככרין מאה ועד חננין כורין מאה ועד חמר בתין מאה ועד בתין משח מאה ומלח די לא כתב וגו'.												
מעיקרא בלא קיצותא, והשתא בקיצותא.												
ודילמא מעיקרא לא הוא קים ליה בקיצותא?												
אלא מחזורתא כדשניין מעיקרא.												
ולרגלים.												
רגלים באחד בניסן הוא? בחמשה עשר בניסן הוא?												

disputants- חולקים central point for summary and review- נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment- מובאה של פסקה קודמת story- מעשה key- מקרא:	statement- מימרא challenge- קושיא question- שאלה answer- תירוץ proof- ראיה
---	---

ראש השנה-ארבעה ראשי שנים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא	רב חסדא:											
רגל שבו ראש השנה לרגלים. נפקא מינה לנודר, למיקם עליה בבל תאחר, ורבי שמעון היא.	דתניא: [ת"ק]											
אחד הנודר, ואחד המקדיש, ואחד המעריך, כיון שעברו עליו שלשה רגלים - עובר בבל תאחר.	רבי שמעון:											
שלשה רגלים כסדרן, וחג המצות תחילה.	וכן היה רבי שמעון בן יוחי אומר:											
רגלים פעמים שלשה, פעמים ארבעה, פעמים חמשה. כיצד? נדר לפני הפסח - שלשה, לפני עצרת - חמשה, לפני חג - ארבעה.	תנו רבנן: [ת"ק]											
חייבי הדמין, והערכין, החרמין, וההקדשות, חטאות, ואשמות, עולות, ושלמים, צדקות ומעשרות, בכור ומעשר ופסח, לקט שכחה ופאה, כיון שעברו עליהן שלשה רגלים - עובר בבל תאחר.	רבי שמעון:											
שלשה רגלים כסדרן, וחג המצות תחילה.	רבי מאיר:											
כיון שעבר עליהן רגל אחד עובר בבל תאחר.	רבי אליעזר בן יעקב:											
כיון שעברו עליהן שני רגלים עובר בבל תאחר.	רבי אלעזר ברבי שמעון:											
כיון שעבר עליהן חג הסוכות עובר עליהן בבל תאחר.	מאי טעמא דתנא קמא?											
מכדי מינייהו סליק, למה לי למהדר ומיכתב (דברים טז) בחג המצות ובחג השבועות ובחג הסוכות? שמע מינה - לבל תאחר.	[ת"ק]											
אינו צריך לומר בחג הסוכות שבו דיבר הכתוב, למה נאמר? - לומר שזה אחרון.	רבי שמעון:											
ורבי מאיר מאי טעמא?	[ר"מ]											
דכתיב (דברים יב) ובאת שמה והבאתם שמה.	ורבנן											
ההוא לעשה.	[רבנן]											
ורבי מאיר												
כיון דאמר ליה רחמנא אייתי, ולא אייתי - ממילא קם ליה בבל תאחר.	[ר"מ]											
ורבי אליעזר בן יעקב מאי טעמא?												
דכתיב (במדבר כט) אלה תעשו לה' במועדיכם, מיעוט מועדים - שנים.	[רבי אליעזר בן יעקב]											
ורבנן?												
ההוא לכדרי יונה.	[רבנן]											
הוקשו כל המועדים כולם זה לזה, שכולן מכפרים על טומאת מקדש וקדשיו.	דאמר רבי יונה:											
ורבי אלעזר ברבי שמעון מאי טעמא?												
לא יאמר חג הסוכות, שבו דיבר הכתוב. למה נאמר? לומר שזה גורם.	דתניא - רבי אלעזר ברבי שמעון:											
ורבי מאיר ורבי אליעזר בן יעקב, האי בחג המצות ובחג השבועות ובחג הסוכות, מאי דרשו ביה?												
מיבעי להו לכדרי אלעזר אמר רבי אושעיא.	[ר"מ ור"א י]											
מניין לעצרת שיש לה תשלומין כל שבעה - תלמוד לומר בחג המצות ובחג השבועות ובחג הסוכות, מקיש חג השבועות לחג המצות, מה חג המצות יש לו תשלומין כל שבעה - אף חג השבועות יש לו תשלומין כל שבעה.	דאמר רבי אלעזר אמר רבי אושעיא:											
וליקש לחג הסוכות: מה להלן שמונה - אף כאן שמונה.												
שמיני - רגל בפני עצמו הוא.												

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-קודמת-מובאה של פסקה Ostory-עשה-story מקרא-key:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

ראש השנה-ארבעה ראשי שנים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא												
אימור דאמרינן שמיני רגל בפני עצמו - לענין פז"ר קש"ב, אבל לעניין תשלומין - דברי הכל תשלומין דראשון הוא.		ז										ד:
מי שלא חג יום טוב הראשון של חג - חוגג את כל הרגל, ויום טוב האחרון של חג.	דתנן:	ז	■									ד:
תפשת מרובה - לא תפשת, תפשת מועט - תפשת.		!										ד:
אלא למאי הלכתא כתביה רחמנא לחג הסוכות?		ז										ד:
לאקושיה לחג המצות, מה חג המצות טעון לינה - אף חג הסוכות טעון לינה.		!										ד:
והתם מנלן?		ז										ה.
דכתיב (דברים טז) ופנית בבקר והלכת לאהלך.		!										ה.
ותנא קמא ורבי שמעון תשלומין לעצרת מנא להו?			ז									ה.
נפקא להו מדתני רבה בר שמואל.	[ת"ק ור"ש]	!										ה.
אמרה תורה מנה ימים וקדש חדש, מנה ימים וקדש עצרת, מה חדש למנויו - אף עצרת למנויו.	דתני רבה בר שמואל:	■	!									ה.
אימא עצרת חד יומא		ז										ה.
אטו עצרת יומי מנינן, שבועי לא מנינן?	רבא:	!										ה.
מצוה למימני יומי ומצוה למימני שבועי.	והאמר מר:	!	■									ה.
ועוד: חג שבועות כתיב.		!										ה.
ופסח בר מיקרב ברגלים הוא? פסח זימנא קביעא ליה, אי אקריב - אקריב, ואי לא אקריב - אידחי ליה.				ז								ה.
פסח כדי נסבה.	רב חסדא:		!									ה.
מאי פסח - שלמי פסח.	רב ששת:		!									ה.
אי הכי היינו שלמים		ז										ה.
תנא שלמים הבאין מחמת פסח, ותנא שלמים הבאין מחמת עצמן. סלקא דעתך אמינא הואיל ומחמת פסח קאתו - כפסח דמו, קא משמע לן.		!										ה.
מנהני מילי				^								ה:
(דברים כג) כי תדר נדר, אין לי אלא נדר, נדבה מנין? - נאמר כאן נדר, ונאמר להלן (ויקרא ז) אם נדר או נדבה. מה להלן - נדבה עמו, אף כאן - נדבה עמו.	דתנו רבנן:		■	!								ה:
(דברים כג) לה' אלהיך - אלו הדמין, הערכין, והחרמין, וההקדשות.			■	!								ה:
(דברים כג) לא תאחר לשלמו - הוא ולא חילופיו.			■	!								ה:
כי דרש ידרשנו - אלו חטאות ואשמות עולות ושלמים			■	!								ה:
(דברים כג) ה' אלהיך - אלו צדקות ומעשרות ובכור, (דברים כג)			■	!								ה:
מעמך - זה לקט שכחה ופאה			■	!								ה:
(דברים כג) והיה בך חטא - ולא בקרבנך חטא.			■	!								ה:
לא תאחר לשלמו - הוא ולא חילופיו.	אמר מר:										■	ה:
חילופי מאי?											^	ה:
אי חילופי עולה ושלמים											!	ה:
מקרב קרבי											ז	ה:

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-קודמת-מובאה של פסיקה story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
---	--

ראש השנה-ארבעה ראשי שנים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
אי חילופי חטאת												
למיתה אזלא												
אלא, מאי חילופיו - חילופי תודה.												
תודה שנתעברה בתמורתה, ומתה אחת מהן - חברתה אין לה תקנה. היכי ליעביד? ליקרב וליקריב לחם בהדה - דלמא תמורה היא. ליקרבה בלא לחם - דלמא תודה היא.	דתני רבי חייא:											
והא, כיון דלאו בת הקרבה היא, קרא למעוטי למה לי?												
לעולם למעוטי חילופי עולה ושלמים. והכא במאי עסקינן - כגון שעברו עליו שני רגלים, והומם וחיללו על אחר, ועבר עליו רגל אחד. סלקא דעתך אמינא: הואיל ומכח קמא קאתי - כמאן דעברו עליו שלשה רגלים דמי, קא משמע לן.	רב ששת:											
כיון שעבר עליו רגל ראשון עובר בכל תאחר, מאי איכא למימר?	ולרבי מאיר, דאמר:											
הכא במאי עסקינן - כגון שהומם בתוך הרגל, וחיללו ועבר עליו הרגל. סלקא דעתך אמינא: הואיל ומכח קמא קאתי - כמאן דעבר עליה כוליה רגל דמי, קא משמע לן.	רבא:											
והיה כך חטא - ולא בקרבנך חטא.												
והא מהכא נפקא? מדאחרים נפקא												
יכול יהא בכור שעברה שנתו כפסולי המוקדשין ויפסל - תלמוד לומר (דברים יד) ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגנך תירשך ויצהרך ובכרת בקרך וצאנך. מקיש בכור למעשר, מה מעשר אינו נפסל משנה לחברתה - אף בכור אינו נפסל משנה לחברתה.	דתניא, אחרים											
איצטריך, סלקא דעתך אמינא: הני מילי - בכור, דלאו בר הרצאה הוא, אבל קדשים, דבני הרצאה נינהו - אימא לא לירצו, קא משמע לן.												
ואכתי מדבן עזאי נפקא.												
אומר: (ויקרא ז) אתו מה תלמוד לומר? לפי שנאמר (דברים כג) לא תאחר לשלמו, שומע אני אף מאחר נדרו בכל ירצה, תלמוד לומר אותו - אותו בלא ירצה, ואין מאחר נדרו בלא ירצה.	דתניא, בן עזאי											
אלא: כך חטא, ולא באשתך חטא. סלקא דעתך אמינא:												
אין אשתו של אדם מתה אלא אם כן מבקשין ממנו ממון ואין לו, שנאמר (משלי כב) אם אין לך לשלם למה יקח משכבך מתחתיד	הואיל ואמר רבי יוחנן, ואי תימא רבי אלעזר:											
אימא בהאי עון דבל תאחר נמי אשתו מתה - קא משמע לן.												
(דברים כג) מוצא שפתיך - זו מצות עשה	תנו רבנן:											
תשמר - זו מצות לא תעשה												
ועשית - אזהרה לבית דין שיעשוך												
כאשר נדרת - זה נדר												
לה' אלהיך - אלו חטאות ואשמות עולות ושלמים												
נדבה - כמשמעו												
אשר דברת - אלו קדשי בדק הבית												
בפיך - זו צדקה.												
מוצא שפתיך - זו מצות עשה.	אמר ר:											
למה לי? (דברים יב) מובאת שמה והבאתם שמה נפקא												
תשמור - זו מצות לא תעשה												
למה לי? מלא תאחר לשלמו נפקא												

disputants- חולקים central point for summary and review- נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment- מובאה של פסקה קודמת story- מעשה מקרא-key:	statement- מימרא challenge- קושיא question- שאלה answer- תירוץ proof- ראיה
--	---

ראש השנה-ארבעה ראשי שנים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
ועשית - אזהרה לבית דין שיעשוך												
למה לי? מיקריב אתו נפקא.												
(ויקרא א) יקריב אתו - מלמד שכופין אותו, יכול בעל כרחו - תלמוד לומר (ויקרא א) לרצנו. הא כיצד? כופין אותו עד שיאמר רוצה אני.	דתניא:											
חד דאמר ולא אפריש, וחד אפריש ולא אקריב.												
וצריכא דאי אשמעינן אמר ולא אפריש - משום דלא קיימיה לדיבוריה, אבל אפריש ולא אקריב - אימא: כל היכא דאיתיה - בי גזא דרחמנא איתיה, צריכא. ואי אשמעינן אפריש ולא אקריב - דקא משהי ליה גביה, אבל אמר ולא אפריש - אימא דיבורא לא כלום הוא, צריכא.												
ומי מצית אמרת דאמר ולא אפריש? והא נדבה כתיבא												
אי זהו נדר - האומר: הרי עלי עולה. ואי זה נדבה - האומר: הרי זו עולה. ומה בין נדר לנדבה? נדר, מת או נגנב - חייב באחריותו, נדבה, מתה או נגנבה - אינו חייב באחריותה.	ותנן:											
משכחת לה, כגון דאמר הרי עלי עולה על מנת שאיני חייב באחריותה.	רבא:											
בפיך - זו צדקה.												
וצדקה מיחייב עלה לאלתר. מאי טעמא - דהא קיימי עניים.	רבא:											
פשיטא												
מהו דתימא: כיון דבעניינא דקרבנות כתיבא - עד דעברי עלה שלשה רגלים כקרבנות, קא משמע לן: התם הוא דתליניהו רחמנא ברגלים, אבל הכא - לא, דהא שכיחי עניים.												
כיון שעבר עליו רגל אחד - עובר בעשה.	רבא:											
העיד רבי יהושע ורבי פפיס: על ולד שלמים שיקרב שלמים.	מיתיבי: [רבי יהושע ורבי פפיס]											
אני מעיד שהיתה לנו פרה של זבחי שלמים ואכלנוה בפסח, ואכלנו ולדה שלמים בחג.	רבי פפיס:											
בשלמא בפסח לא קרבוה - אימור דמחוסר זמן הוה, אלא ולדה בעצרת - היכי משהי לה ועברי עליה בעשה?												
כגון שהיה חולה בעצרת	רב זביד משמיה דרבא:											
מאי ואכלנו ולדה שלמים בחג דקתני - חג השבועות.	רב אשי											
ואידך												
כל היכא דתני פסח - תני עצרת.	[אידך]											
כיון שעברו עליו שלשה רגלים - בכל יום ויום עובר בבל תאחר.	ואמר רבא:											
אחד בכור ואחד כל הקדשים, כיון שעברו עליהם שנה בלא רגלים, רגלים בלא שנה - עובר בבל תאחר.	מיתיבי:											
והאי מאי תיובתיה?												
מאן דקא מותיב - שפיר קא מותיב. מכדי, תנא אלאוי קא מהדר - ליתני: בכל יום ויום עובר בבל תאחר.	רב כהנא:											
ואידך												
תנא למיקבעיה בלאו קא מהדר, בלאוי יתירי לא קא מהדר.	[אידך]											
אחד בכור ואחד כל הקדשים, כיון שעברו עליהם שנה בלא רגלים, רגלים בלא שנה - עובר בבל תאחר.	גופא:											
בשלמא רגלים בלא שנה - משכחת לה. אלא שנה בלא רגלים היכי משכחת לה?												
הניחא למאן דאית ליה כסדרן - משכחת לה.												

disputants- חולקים central point for summary and review- נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment- מובאה של פסקה קודמת story- מעשה key- מקרא:	statement- מימרא challenge- קושיא question- שאלה answer- תירוץ proof- ראיה
---	---

ראש השנה-ארבעה ראשי שנים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
ממרא												
אלא למאן דלית ליה כסדרן, היכי משכחת לה.												
בשלמא לרבי - משכחת לה בשנה מעוברת												
(ויקרא כה) שנה תמימה, רבי אומר: מונה שלש מאות וששים וחמשה יום כמנין ימות החמה.	דתניא: [רבי]											
מונה שנים עשר חדש מיום ליום, ואם נתעברה שנה - נתעברה לו.	חכמים:											
משכחת לה לרבי - דאקדשה בתר חג המצות, דכי מטא שיליה אדר בתראה - שנה מליא, רגלים - לא מלו.												
אלא לרבנן, היכי משכחת לה?												
עצרת, פעמים חמשה, פעמים ששה, פעמים שבעה. הא כיצד? שניהן מלאין - חמשה, שניהן חסרין - שבעה, אחד מלא ואחד חסר - ששה.	כדתני רב שמעיה:											
ומאן תנא דפליג עליה דרב שמעיה - אחרים היא.												
אין בין עצרת לעצרת, אין בין ראש השנה לראש השנה אלא ארבעה ימים בלבד. ואם היתה שנה מעוברת - חמשה.	דתניא, אחרים											
יורש מהו בבל תאחר? (דברים כג) כי תדר נדר אמר רחמנא - והא לא נדר, או דלמא (דברים יב) ובאת שמה, והבאתם שמה - והא מיחייב?	בעי רבי זירא:											
(דברים כג) מעמך - פרט ליורש.	תא שמע, דתני רבי חיאי:											
והאי מעמך מיבעי ליה זה לקט שכחה ופאה												
קרי ביה עמך וקרי ביה מעמך.												
אשה מה היא בבל תאחר? מי אמרין הא לא מיחייבא בראיה, או דלמא: הא איתה בשמחה?	בעי רבי זירא:											
ותיפוק ליה דהא איתה בשמחה.	אמר ליה אביי:											
ומי אמר אביי הכי?												
אשה בעלה משמחה	והאמר אביי:											
לדבריו דרבי זירא קאמר.												
בכור מאימתי מונין לו שנה?	איבעיא להו:											
משעה שנולד	אביי:											
משעה שנראה להרצאה.	רב אחא בר יעקב:											
ולא פליגי, הא - בתם. הא בבעל מום.												
בעל מום מי מצי אכיל ליה?												
דקים ליה ביה שכלו לו חדשיו.												
באחד בניסן ראש השנה לחדשים, ולעיבורין, ולתרומת שקלים, ויש אומרים אף לשכירות בתים.	תנו רבנן:											
לחדשים מנלן												
דכתיב (שמות יב) החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה. דברו אל כל עדת ישראל לאמר בעשר לחדש הזה ויקחו להם איש שה לבית אבת שה לבית. והיה לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום לחדש הזה ושחטו אתו וגו', וכתיב (דברים טז) שמור את חדש האביב, איזהו חדש שיש בו אביב - הוי אומר זה ניסן, וקרי ליה ראשון.												
ואימא אייר?												
בעינא אביב, וליכא.												

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-קודמת-מובאה של פסקה story-מעשה key-מקרא:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

ראש השנה-ארבעה ראשי שנים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
ואימא אדך												ז
בעינא רוב אביב, וליכא.												!
מידי רוב אביב כתיב?												ז
מהכא (ויקרא כג) אך בחמשה עשר יום לחדש השביעי באספכם את תבואת הארץ. איזהו חדש שיש בו אסיפה - הוי אומר זה תשרי, וקא קרי ליה שביעי.	אלא אמר רב חסדא:											!
ואימא מרחשון, ומאי שביעי - שביעי לאייר												ז
בעינא אסיף, וליכא.												!
ואימא אלול, ומאי שביעי - שביעי לאדך												ז
בעינא רוב אסיף, וליכא.												!
מידי רוב אסיף כתיב?												ז
דבר זה מתורת משה רבינו לא למדנו, מדברי קבלה למדנו: (זכריה א) ביום עשרים וארבעה לעשתי עשר חדש הוא חדש שבט.	רבינא:											!
מהכא: (אסתר ב) ותלקח אסתר אל המלך אחשוורוש אל בית מלכותו בחדש העשירי הוא חדש טבת	רבה בר עולא:											!
מהכא (זכריה ז) בארבעה לחדש התשעי בכסלו	רב כהנא:											!
מהכא: (אסתר ח) ויקראו ספרי המלך בעת ההיא בחדש השלישי הוא חדש סיון.	רב אחא בר יעקב:											!
מהכא: (אסתר ג) הפיל פור הוא הגורל לפני המן מיום ליום ומחדש לחדש שנים עשר הוא חדש אדר ואיבעית אימא מהכא: (אסתר ג) בחדש הראשון הוא חדש ניסן.	רב אשי:											!
וכולוהו מאי טעמא לא אמרי מהאי?												ז
דלמא, מאי ראשון - ראשון למילתיה.												!
ותנא דידן												ז
בשנים קמיירי, בחדשים לא קמיירי.	[תנא דידן]											!
ולעיבורין.												◊
לעיבורין מניסן מנינין?												ז
אין מעברין השנה לפני ראש השנה, ואם עיברוה - אינה מעוברת, אבל מפני הדחק מעברין אותה אחר ראש השנה מיד, ואף על פי כן אין מעברין אלא אדך	והתניא:											ז
מאי עיבורין - הפסקת עיבורין.	רב נחמן בר יצחק:											!
הן העידו שמעברין השנה כל אדר. שהיו אומרים עד הפורים.	דתנן:											!
מאי טעמא דמאן דאמר עד הפורים?												^
שואלין בהלכות הפסח קודם לפסח שלשים יום - אתי לזולולי בחמץ.	כיון דאמר מר:											!
ואידך												ז
מידע ידיע דשתא מעברתא בחושבנא תליא מלתא, וסברי: חושבנא הוא דלא סליק להו לרבנן עד האידנא.												!
ותנא דידן												ז
בהתחלה קמיירי, בהפסקה לא קמיירי.	[תנא דידן]											!
ולתרומת שקלים.												◊

disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת story-מעשה מקרא-key:	statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה
--	--

ראש השנה-ארבעה ראשי שנים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מנלן?												
אמר קרא (במדבר כח) זאת עלת חדש בחדשו לחדשי השנה. אמרה תורה: חדש והבא קרבן מתרומה חדשה. וגמרי שנה, שנה מניסן, דכתיב (שמות יב) ראשון הוא לכם לחדשי השנה.	כיון דאמר מר:											
ולגמרו שנה שנה מתשרי, דכתיב (דברים יא) מראשית השנה.	רבי יאשיה:											
דנין שנה שיש עמה חדשים משנה שיש עמה חדשים, ואין דנין שנה שיש עמה חדשים משנה שאין עמה חדשים.	רב יהודה אמר שמואל:											
קרבתנות צבור הבאין באחד בניסן - מצוה להביא מן החדש, ואם הביא מן הישן - יצא, אלא שחיסר מצוה.	רב יהודה אמר שמואל:											
קרבתנות צבור הבאין באחד בניסן מצוה להביא מן החדש, ואם הביא מן הישן - יצא, אלא שחיסר מצוה, ויחיד שהתנדב משלו - כשרין, בלבד שימסרם לצבור.	תניא נמי הכי:											
פשיטא												
מהו דתימא: ליחוש שמא לא ימסרם לצבור יפה יפה, קא משמע לן.												
ותנא דידן												
כיון דקתני אם הביא יצא - לא פסיקא ליה.	[תנא דידן]											
ויש אומרים אף לשכירות בתים.												
המשכיר בית לחבירו לשנה - מונה שנים עשר חודש מיום ליום. ואם אמר לשנה זו, אפילו לא עמד אלא באחד באדר, כיון שהגיע יום אחד בניסן - עלתה לו שנה. ואפילו למאן דאמר יום אחד בשנה חשוב שנה - שאני הכא דלא טרח איניש למיגר ביתא לבציר מתלתין יומין.	תנו רבנן:											
ואימא תשרי?												
סתם, כי אגר איניש ביתא - לכולהו ימות הגשמים אגר.												
ותנא קמא דברייתא, ותנא דידן												
בניסן נמי מישכח שכיח קיטרי.	[תנא דידן]											
באחד באלול ראש השנה למעשר בהמה.												
מני?												
רבי מאיר היא												
באחד באלול ראש השנה למעשר בהמה.	דתנן, רבי מאיר:											
ולרגלים מני - רבי שמעון היא?												
באחד בתשרי	אימא סיפא: רבי אלעזר ורבי שמעון:											
רישא וסיפא רבי שמעון ומציעתא רבי מאיר?												
רבי היא, ונסיב לה אליבא דתנאי ברגלים סבר לה כרבי שמעון, ובמעשר בהמה סבר לה כרבי מאיר.	רב יוסף:											
אי הכי ארבעה? חמשה הון												
ארבעה לדברי הכל לרבי מאיר ארבעה - דל רגלים, לרבי שמעון ארבעה - דל מעשר בהמה.	רבא:											
ארבעה חדשים, ובהן כמה ראשי שנים.	רב נחמן בר יצחק:											
ששה עשר בניסן ראש השנה לעומר, ששה בסיון ראש השנה לשתי הלחם.	מיתבי:											
לרבא - ליתני ששה, לרב נחמן בר יצחק - ליתני חמשה												
כי קא חשיב - מידי דחייל מאורתא, מידי דלא חייל מאורתא - לא קא חשיב.	רב פפא:											

♦ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story ■ מימרא-statement ז קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof	■ מקרא-key:
--	--------------------

ראש השנה-ארבעה ראשי שנים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא												
והרי רגלים, דלא חיילי מאורתא וקחשיב												ז
כיון שצריך לאיתווי מעיקרא מיתייב וקאי.												ז
והרי יובלות, דלא חיילי מאורתא וקחשיב												ז
רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא היא												ז
מראש השנה חייל יובל.	דאמר: [רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא]											ז
כי קא חשיב - מידי דלא תלי במעשה, מידי דתלי במעשה - לא קא חשיב.	רב שישא בריה דרב אידי:											ז
והרי רגלים, מידי דתלי במעשה וקא חשיב												ז
בל תאחר ממילא חייל.												ז
והרי יובלות												ז
רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא היא.												ז
ארבע ראשי השנים הם שהן בארבע ראשי חדשים.	רב אשי:											ז
באחד בשבט כבית שמאי?												ז
הכי קאמר: שלשה לדברי הכל, באחד בשבט מחלוקת בית שמאי ובית הלל.												ז
באחד בתשרי.	רבי אלעזר ורבי שמעון:											ז
ושניהם מקרא אחד דרשו, שנאמר (תהלים סה) לבשו כרים הצאן ועמקים יעטפו בר יתרועעו אף ישירו.	רבי יוחנן:											ז
אימתי לבשו כרים הצאן - בזמן שעמקים יעטפו בר. ואימתי עמקים יעטפו בר - באדר. מתעברות באדר ויולדות באב, ראש השנה שלהן - אלול.	רבי מאיר סבר:											ז
אימתי לבשו כרים הצאן בזמן שיתרועעו אף ישירו אימתי שבלים ואמרות שירה - בניסן, מתעברות בניסן ויולדות באלול, ראש השנה שלהן תשרי.	רבי אלעזר ורבי שמעון אומרים:											ז
ואידך נמי, הא כתיב יתרועעו אף ישירו.												ז
ההוא באפלתא, דהויין בניסן.	[אידך]											ז
ואידך נמי, הכתיב ועמקים יעטפו בר												ז
ההוא בחרפיתא, דאתיין באדר.	[אידך]											ז
בשלמא לרבי מאיר - כדכתיב לבשו כרים הצאן, בזמן שעמקים יעטפו בר, ואיכא נמי יתרועעו אף ישירו. אלא לרבי אלעזר ורבי שמעון, איכא מיבעי ליה: לבשו כרים הצאן - בזמן שיתרועעו אף ישירו, ואיכא נמי דעמקים יעטפו בר												ז
דכולי עלמא לבשו כרים הצאן - בזמן שעמקים יעטפו בר, באדר. והכא בהאי קרא קמיפלגי: (דברים יד) עשר תעשר בשני מעשרות הכתוב מדבר, אחד מעשר בהמה ואחד מעשר דגן.	אלא אמר רבא:											ז
מקיש מעשר בהמה למעשר דגן, מה מעשר דגן - סמוך לגמרו עישורו, אף מעשר בהמה - סמוך לגמרו עישורו.	רבי מאיר סבר:											ז
מקיש מעשר בהמה למעשר דגן, מה מעשר דגן ראש השנה שלו תשרי - אף מעשר בהמה ראש השנה שלו תשרי.	רבי אלעזר ורבי שמעון סברי:											ז
באחד בתשרי ראש השנה לשנים												ז
למאי הלכתא?												ז
לשטרות.	רב פפא:											ז
שטרי חוב המוקדמין - פסולין, והמאוחרין - כשירין.	דתנן:											ז

disputants- חולקים central point for summary and review- נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment- קודמת- פסקה של פסקה story- מעשה key- מקרא:	statement- מימרא challenge- קושיא question- שאלה answer- תירוץ proof- ראיה
---	---

ראש השנה- ארבעה ראשי שנים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
באחד בניסן ראש השנה למלכים	והתנן:											
למאי הלכתא	ואמרין:											
לשטרות	ואמר רב חסדא:											
לא קשיא כאן - למלכי ישראל, כאן - למלכי אומות העולם.												
לא שנו אלא למלכי ישראל, אבל למלכי אומות העולם - מתשרי מניין	אלא הא דאמר רב חסדא:											
רב חסדא מתניתין אתא לאשמועינן?												
לא, רב חסדא קראי אתא לאשמועינן.												
ואיבעית אימא: רב חסדא כרבי זירא מתני לה												
לתקופה ורבי אליעזר היא	דרבי זירא אמר:											
בתשרי נברא העולם.	דאמר: [רבי אליעזר]											
לדין. דכתיב (דברים יא) מראשית השנה ועד אחרית שנה - מראשית השנה נידון מה יהא בסופה.	רב נחמן בר יצחק:											
ממאי דתשרי הוא												
דכתיב (תהלים פא) תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו, איזהו חג שהחדש מתכסה בו - הוי אומר זה ראש השנה וכתוב (תהלים פא) כי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב.												
כי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב, מלמד שאין בית דין של מעלה נכנסין לדין אלא אם כן קידשו בית דין של מטה את החדש.	תנו רבנן:											
כי חק לישראל הוא, אין לי אלא לישראל, לאומות העולם מניין - תלמוד לומר משפט לאלהי יעקב.	תניא אידך:											
אם כן מה תלמוד לומר כי חק לישראל?												
מלמד שישראל נכנסין תחילה לדין. כדרב חסדא												
מלך וציבור - מלך נכנס תחילה לדין, שנאמר (מלכים א ח) משפט עבדו ומשפט עמו.	דאמר רב חסדא:											
מאי טעמא?												
אי בעית אימא: לאו אורח ארעא למיקם מלכא אבראי												
ואיבעית אימא: מקמי דליפוש חרון אף.												
ולשמיטין.												
מנלן?												
דכתיב (ויקרא כה) ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ, וגמר שנה שנה מתשרי, דכתיב (דברים יא) מראשית השנה.												
ולגמור שנה שנה מניסן, דכתיב (שמות יב) ראשון הוא לכם לחדשי השנה.												
דנין שנה שאין עמה חדשים משנה שאין עמה חדשים, ואין דנין שנה שאין עמה חדשים משנה שיש עמה חדשים.												
וליובלות.												
יובלות באחד בתשרי הוא? יובלות בעשרה בתשרי הוא דכתיב (ויקרא כה) ביום הכפרים תעבירו שופר												
הא מני - רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא היא.												
(ויקרא כה) וקדשתם את שנת החמשים שנה, מה תלמוד לומר? לפי שנאמר ביום הכפרים, יכול לא תהא מתקדשת אלא מיום הכפורים ואילך - תלמוד לומר וקדשתם את שנת החמשים, מלמד שמתקדשת והולכת מתחילתה.	דתניא:											

♦ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story ■ מירא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof	■ מירא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof
--	---

ראש השנה-ארבעה ראשי שנים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מירא	מכאן אמר רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא:											
מראש השנה עד יום הכפורים לא היו עבדים נפטרים לבתיהן ולא משתעבדין לאדניהם, אלא אוכלין ושותין ושמחיין ועטרתיהן בראשיהן. כיון שהגיע יום הכפורים - תקעו בית דין בשופר, נפטרו עבדים לבתיהן, ושדות חוזרות לבעליהן.												
ורבנן												
שנים אתה מקדש, ואי אתה מקדש חדשים.	[רבנן]											
יובל היא, מה תלמוד לומר? לפי שנאמר וקדשתם את שנת החמשים, יכול כשם שמתקדשת והולכת מתחילתה כך מתקדשת והולכת בסופה, ואל תתמה, שהרי מוסיפין מחול על קדש - תלמוד לומר (ויקרא כה) יובל היא שנת החמשים - שנת החמשים אתה מקדש, ואי אתה מקדש שנת החמשים ואחת.	תניא אידך:											
ורבנן												
שנת חמשים אתה מונה, ואי אתה מונה שנת חמשים ואחת.	[רבנן]											
לאפוקי מדברי יהודה												
שנת חמשים עולה לכאן ולכאן.	דאמר: [רבי יהודה]											
קא משמע לן דלא.												
ודמוסיפין מחול על קדש מנול?												
(שמות ל"ד) בחריש ובקציר תשבת, רבי עקיבא אומר: אינו צריך לומר חריש וקציר של שביעית - שהרי כבר נאמר (ויקרא כה) שדך לא תזרע וגו'. אלא: חריש של ערב שביעית הנכנס לשביעית, וקציר של שביעית היוצא למוצאי שביעית.	דתניא: [רבי עקיבא]											
מה חריש רשות - אף קציר רשות. יצא קציר העומר שהוא מצוה.	רבי ישמעאל:											
ורבי ישמעאל, מוסיפין מחול על קדש מנא ליה?												
נפקא ליה מדתניא:	[רבי ישמעאל]											
(ויקרא כג) ועניתם את נפשתיכם בתשעה, יכול בתשעה? תלמוד לומר בערב - אי בערב יכול משתחשך? תלמוד לומר בתשעה. הא כיצד? מתחיל ומתענה מבעוד יום. מלמד שמוסיפין מחול על קדש.	[תניא]											
אין לי אלא בכניסתו, ביציאתו מנין?												
תלמוד לומר (ויקרא כג) מערב עד ערב.												
אין לי אלא יום הכפורים, שבתות מנין?												
תלמוד לומר תשבתו.												
ימים טובים מנין?												
תלמוד לומר שבתכם. הא כיצד? כל מקום שיש בו שבות - מוסיפין מחול על קדש.												
ורבי עקיבא, האי ועניתם את נפשתיכם בתשעה, מאי עביד ליה?												
מבעי ליה לכדתני חייא בר רב מדפתי.	[רבי עקיבא]											
ועניתם את נפשתיכם בתשעה, וכי בתשעה מתענין? והלא בעשירי מתענין אלא לומר לך: כל האוכל ושותה בתשיעי - מעלה עליו הכתוב כאלו התענה תשיעי ועשירי.	דתני חייא בר רב מדפתי:											
(ויקרא כה) יובל היא, יובל, אף על פי שלא שמטו, אף על פי שלא תקעו. יכול אף על פי שלא שלחו - תלמוד לומר היא, דברי רבי יהודה.	תנו רבנן: [רבי יהודה]											
יובל היא, יובל, אף על פי שלא שמטו, אף על פי שלא שלחו. יכול אף על פי שלא תקעו - תלמוד לומר היא.	רבי יוסי:											
וכי מאחר שמקרא אחד מרבה ומקרא אחד ממעיט, מפני מה אני אומר יובל היא אף על פי שלא שלחו ואין יובל אלא אם כן תקעו?												
לפי שאפשר לעולם בלא שילוח עבדים ואי אפשר לעולם בלא תקיעת שופר.	[רבי יוסי]											

♦ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story מקרא-key:	■ מימרא-statement ז קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof
---	--

ראש השנה-ארבעה ראשי שנים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
דבר אחר: זו מסורה לבית דין, וזו אינה מסורה לבית דין.	[רבי יוסי]					!						
מאי דבר אחר?						ז						
וכי תימא: אי אפשר דליכא חד בסוף העולם דלא משלח, זו - מסורה לבית דין, וזו - אינה מסורה לבית דין.						!						
בשלמא לרבי יוסי - כדקאמר טעמיה, אלא לרבי יהודה מאי טעמא?						ז						
אמר קרא (ויקרא כה) וקראתם דרור בארץ						!						
מקרא נדרש לפניו ולא לפני פניו.	וקסבר: [רבי יהודה]					■	!					
דכולי עלמא דרור לשון חירות, מאי משמע?						ז						
אין דרור אלא לשון חירות.	דתניא:					■	!					
מה לשון דרור - כמדוייר בי דיירא, ומוביל סחורה בכל מדינה.	רבי יהודה:					■	!					
זו דברי רבי יהודה ורבי יוסי	רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן:											
שלשתן מעכבות בו.	אבל חכמים אומרים:											
מקרא נדרש לפניו ולפני פניו ולאחריו.	קסברי: [חכמים]											
והכתיב יובל?						ז						
ההוא דאפילו בחוצה לארץ.						!						
והכתיב בארץ						ז						
ההוא: בזמן שנוהג דרור בארץ - נוהג בחוצה לארץ, בזמן שאינו נוהג בארץ אינו נוהג בחוצה לארץ.						!						
ולנטיעה.												■
מנלן?												^
דכתיב (ויקרא יט) שלש שנים ערלים, וכתיב (ויקרא יט) ובשנה הרביעית, ויליף שנה שנה מתשרי, דכתיב (דברים יא) מראשית השנה.											!	◊
ולגמר שנה שנה מניסן, דכתיב (שמות יב) ראשון הוא לכם לחדשי השנה						ז						
דנין שנה שאין עמה חדשים משנה שאין עמה חדשים, ואין דנין שנה שאין עמה חדשים משנה שיש עמה חדשים.						!						◊